

18 — 90 кг/га фізичної ваги (азоту —

21, сірки — 24). Заразом через брак

коштів у цьому господарстві було вне-

сено азоту — 24, фосфору — 21,

калію — 24 та сірки — 19 кг/га д. р.

Сірка сприяє ефективнішому викорис-

тання рослинною азоту із ґрунту, тому в

нашій її майже під усі культиви. Один

кілограм нестачі сірки у ґрунті не дає

зможу рослині засвоїти 10 кг азоту.

Рано навесні проводимо закриття

полоти здебільшою бороною MsFarlane

та чекаємо оптимальної температури

ґрунту, щоб розпочати висів.

Перед висіванням в проваджку про-

ґрувавня насіння препаратом Максим

XL із додаванням Курізеп FS. Чому

юдаю інсектицидний протруйник?

Тому, що багато хто із агрономів не

звертає уваги на дротянники, а тим

більше — на паросткову муху. Скілбики

в на різних зусірячах, семінарах не

наголошувая — усі дивуються: яка

можє бути паросткова муха? Та

насправді цей шкідник може пошко-

джувати навіть кукурдузу! Був у моїй

практиці один випадок, коли паростко-

ва муха завдала шкоди посівам качани-

стої. Після висіву, коли починає пропо-

стати паросток, муха на ньому (коли

він ще перебуває у ґрунті) відкладає

починають живитися поживними речо-

винами із паростка. У результі віні

втрачає енергію та не має сил вийти на

поверхню ґрунту. Шкідник особливо

проводує (заселеність — 50%) на

полях, які були вперше розорані (землі

запасу, цілини). Також обробляю

насіння інюкулянтном ХайСістик. Застосо-

вую його уже три роки посіпль і можу

сказати одне: завдяки цьому на коріні

сі — «виноградні грона» азотфіккую-

чих бубьобочок. Обробка ним коштує

близько 120 грн/га, і такої інтенсив-

ності заселення бубьобочковими бак-

теріями я не спостерігав ні від жодного

інюкулянта за всі роки агрономії.

Висівання проводимо за протріван-

ня ґрунту на глибини висівання до тем-

ператури 12°C. Цього року така мож-

ливість випала 20 квітня. Щиріна

міжряддя — 12,5 см, норма висіву ульт-

паранніх сортів — 800 тис./га, серед-

ньоранніх — 700 тис. Сівбу проводимо

сівалкою Röttinger Tetrasem. Соб-

ливість моєї технології у тому, що я

планую висівання сіи на одному місці

три роки посіпль. Така технологія має

низьку перевагу. По-перше, наступні два

роки не потрібно проводити інюкуляції

насіння, тому що за такого рівня засе-

леності бактеріями вони ще протягом

цього періоду функціонують у ґрунті.

По-друге, наступного року прибавка

врожаю сіи завдяки додатковому нако-

пиченню азоту — до 5 т/га, а кількість

протівну збільшується на 3–5%, може

навіть на 10% залежно від погодно-

кліматичних умов року. Вже на третій

рік виробування сіи прибавка врожаю

збільшується на 50% порівняно із пер-

шим роком її висівання. А от четвертий

рік посіпль її не можна висівати на

тому самому місці, позаяк можуть

силноно протресувати хвороби сіи і vro-

жайність знизжується до рівня першого

року виробування. Проте можете собі

увявити, який це чудовий попередник

для наступних у сівозміні культиви. Зок-

рема, для пшениці соя після трьох

років її виробування як попередник

буде на рівні гороху або навіть крапше.

Перед висівом я не проваджу ніяко-

го передпосівного обробітку під ярі

культиви. Після висівання, на третій-

п'ятий день (до появи сходів культиви)

вношу ґрифосат. Норма внесєннєя

гербіциду Ґефест — 1 л/га (ізо-

пропіламінна сіль, 480 г/л). Деякі

виробничники говорять про те, що

пари ґрифосатів можуть спричинити

стрес культиви. Особисто я переконався

у тому, що ці твердження безпідставні.

Хоча дехто навіть халався за голову,

коли бачив, що я вношу по сіи ґрифосат.

Проте таким чином я знімаю першу

явилю бубьнів, що пропосіли до

висівання, та падалицю соняшнику,

якщо він був попередником.

На поля, дуже засмічені лободою, я

вношу Хармоні — 8–9 г/га у фазі двох-

трьох справжніх листків сіи (застосову-

вав на 15% засіяної соєю плюці). У фазі

п'яти справжніх листків культиви рані-

ше вносив д. р. кіломазон, 480 г/л (Ком-

манді). Щоправда, обробка ним не деше-

ва, вартість 1 л становить 70 у. о., а

норма внесєннєя — 800 г/га. Згодом

перейшов на Кропекс ЕС, вартість ґек-

тарної обробки становить 16 у. о./га.

Ідей гербіцид викорінює всі бубьни,

окрім коренепаросткових. Гербіцид має

«м'який» ефект, і соя навіть не відчуває

стресу від його застосування. Навіть

коли лобода сформувала генеративні

органи, гербіцид чудово справився і з

нею. Але потрібно розумно підходити

до застосування гербіцидів і вносити їх

тоді, коли бубьни ще не «висмокну-

ють» усі поживні речовини із ґрунту та

випереджають сою у розв'язку (бувало,

що Кропекс вносили у фазі двох справ-

жніх листків сіи). Тоді гербіцидний

захист сіи у нашому господарстві деше-

вий та ефективний.

■ До речі, чим ще цікава д. р. кіло-

мазон: її можна вносити у фазі

бунтонації сіи. Проте гербіцид

застосовування є вже «підписуючим» —

ним, як правило, «знімаються»

однорічні та багаторічні злакові

бубьни, які «проскочили» після попе-

редньої обробки, а також падалиця

кукурдузи. Проте використання д. р.

кіломазон має свої обмеження: наступ-

ного року можна висівати лише сою —

всі інші культиви «впадають». Також

кіломазон має сильну ґрунтову дію,

тому наступного року проблема

однорічних дводольних бубьнів змен-

шувється суттєво.

Що стосуються інсектицидного захи-

сту, то нинішнього року паву-

